

KOMMUNALVALSPROGRAM FÖR TAMMERFORS GRÖNA

2021

Gröna Tammerfors är en europeisk spårtrafik- och kulturstad som välkomnar alla.

Gröna Tammerfors gör det möjligt för invånarna att leva hållbart. Vi vill bygga en miljövänlig stad som är klimatneutral senast 2030. Alla Tammerforsbor kan utgående från sina egna utgångspunkter delta i det här arbetet. Gröna Tammerfors är en föregångare på hållbar trafik, förnybar energi och cirkulär ekonomi.

Gröna Tammerfors är en 15-minutersstad. Här finns det tjänster och fritidsaktiviteter men också närliggande skog och natur på 15 minuters avstånd till fots, på cykel eller med kollektivtrafik. Stadens tillväxt styrs till centrumen och kollektivtrafikzonerna, så att grönområden och den biologiska mångfalden tryggas.

Gröna Tammerfors är en stad för högklassig och mångsidig utbildning, och staden utvecklas och lever med sina skolor och studerande. Småbarnspedagogik och nybörjarundervisning finns att få nära hemmet. Gruppstorlekarna inom den grundläggande utbildningen minskas, och de som behöver stöd får det. Alla ungdomar ges chans till fortsatta studier. Ingen ska bli utan möjligheter.

Gröna Tammerfors tillgodoser alla kommuninvånarens grundläggande fri- och rättigheter och mänskliga rättigheter. Alla har rätt att känna att de hör till i staden. Fungerande skyddsnät och tillgång till tjänster är ett viktigt element för upplevelsen av detta. Vi investerar i välfärd och i att förebygga marginalisering. Det ska gå att få mentalvårds- och missbrukartjänster utan köer. Stöd för svåra livssituationer måste fås i tid.

Gröna Tammerfors utvecklar miljöaffärsverksamhet till tillväxtområden för staden. Vi skapar djärvt en smart stad med förstklassiga och ändamålsenliga digitala tjänster som gör det enkelt att utträta ärenden. Vi sköter ekonomin ansvarsfullt och sörjer för en bred skattebas. Tammerfors lever och pulserar av kultur, evenemang och aktiva invånare. Vi stöder olika idrotts- och kulturformer mångsidigt och gör det också möjligt för nya aktörer och grupper att uppstå.

Gröna Tammerfors sörjer för klimatet, naturen och miljön

- Föregångare på hållbar stadsutveckling
- Tillsammans gör vi Tammerfors klimatneutralt
- Bevarande av biologisk mångfald

Gröna Tammerfors satsar på utbildning

- Högklassig småbarnspedagogik och grundläggande utbildning nära hemmet
- Ungdomar ges stöd och får sina röster hörda
- Attraktiva gymnasier och yrkesskolor
- Finlands mest studentvänliga stad

Gröna Tammerfors sörjer för invånarnas välbefinnande

- Förebyggande tjänster utvecklas
- Fungerande basservice hjälper i rätt tid
- Alla har rätt till välbefinnande och delaktighet

Gröna Tammerfors sörjer för sysselsättningen och ekonomin

- Tammerfors attraktivitet ligger i bra arbetsplatser, kultur och internationalitet
- Hållbar tillväxt och gröna investeringar

Gröna Tammerfors sörjer för klimatet, naturen och miljön

Föregångare på hållbar stadsutveckling

✓ Levande promenadcentrum

I innerstaden och områdescentrumen i Gröna Tammerfors är gång- och kollektivtrafiken viktigast. Boende, tjänster, grönska och arbetsplatser ligger om varandra, anpassat efter stadsbornas vardag. Centrum och områdescentrumen är gemensamma vardagsrum – trivsamma, tillgängliga och trygga. Promenadcentrumet utvidgas, biltrafiken styrs till ringlederna och därifrån till parkeringshus, trafikhastigheterna sänks och välfungerande leder byggs för gång och cykling. Planeringen av en gång- och cykelbro som förenar Hatanpää och innerstan inleds allteftersom byggandet av Viinikanlahti framskrider. I Tammerfors går det att leva bekvämt såväl utan som med bil.

✓ En fungerande kollektivtrafikstad

Gröna Tammerfors höjer servicenivån på kollektivtrafiken och utvecklar sina kollektivtrafikkorridorer. Den andra delen av Tammerfors spårväg byggs till Lentävänniemi, och det tredje skedet, till Härmälä och Pirkkala, säkerställs under förestående mandatperiod. Spårväg planeras också mot Ylöjärvi och Kangasala. Lokaltågen görs till stommen för den regionala kollektivtrafiken. Trafiken måste planeras tillsammans med staten så att den blir permanent och tillräckligt frekvent. Som ett led i sin intressebevakning främjar Tammerfors aktivt att ett materielbolag grundas för att säkerställa konkurrens i lokaltågsservicen. De hållplatser för lokaltåg som pekats ut i generalplanen börjar byggas, och kompletteringsbyggande främjas runt hållplatserna.

✓ En stad för gång och cykling

Gröna Tammerfors ställer gång- och cykellederna i skick så att de är trygga, smidiga, tillgängliga och trivsamma för alla, också för dem som använder rörelsehjälpmedel. Det ska vara tryggt att ta sig till skolan såväl till fots som på cykel eller till exempel med elscooter. Ett strategiskt utvecklingsprogram för främjande av gång och cykling utarbetas för Tammerfors. Bättre och tydligare kriterier fastställs för vinterunderhållet, och kvalitetskontroll av underhållet säkerställs. En permanent bro byggs i stället för den nuvarande tillfälliga bron från Värjärinkuja. Inbyggd cykelparkering främjas kraftfullt i trafikens viktigaste knutpunkter, såsom centrumen kring stationerna.

✓ Spännande stadsrum

Gröna Tammerfors är en stad med arkitektur i hög klass och spännande stadsrum. Vår trivsamma stad är tilltalande och rättar sig efter såväl kommuninvånarnas som affärlivets intressen. Här är det också trevligt att promenera och cykla. Stadsrummet är omväxlande och mångsidigt och kan användas på många olika sätt vid olika tidpunkter. Genom satsningar på arkitektur och omsorg om byggnadsarvet bildas intressanta historiska skikt. Offentlig konst måste ingå i stadens och dess dotterbolags bygg- och utvecklingsprojekt.

✓ Hållbar stadsutveckling

Gröna Tammerfors är en levande stad med flexibelt överlappande funktioner. I och med att andelen distansarbete och därmed hemkvarterets betydelse ökar måste daglig service, lokaler för arbete och boendelösningar varvas i stadsstrukturen. Genom planläggning och tomtöverlåtelse främjas målmedvetet klimatneutralitet och en trivsam boendemiljö. Stadsstrukturen utvidgas inte, utan ny bebyggelse planläggs inom den befintliga stadsstrukturen, huvudsakligen intill spårvägen och kollektivtrafikkorridorerna.

✓ Mångsidigt boende

Gröna Tammerfors tyglar boendekostnaderna genom tillräcklig bostadsproduktion. Det ska gå att bo i Tammerfors oberoende av inkomstnivå. Mångfalden i bostadsproduktionen ökas, till exempel genom townhousebyggande, flervåningsbostäder som passar barnfamiljer, kvarter som rymmer många generationer, gruppbyggande och andra gemenskapsorienterade boendeformer. Genom boende till rimliga kostnader främjas dessutom boendedemokrati och gemenskap. Bostadspolitiken måste vara balanserad, så att det inte bildas separata områden för dem som har det bättre respektive sämre. I samarbete med de övriga kommunerna i regionen utökas möjligheterna till boende till rimliga kostnader.

Tillsammans gör vi Tammerfors klimatneutralt

✓ Miljögärningar genom samarbete

Gröna Tammerfors lyssnar till och hör ungdomarnas klimatrörelse, som efterlyser konkreta gärningar. Miljöpartnerskap är en inbjudan också till bostadsaktiebolag som vill spara energi, företag som utarbetar rena lösningar, organisationer som vill utveckla klimatneutrala verksamhetsformer och familjer som vill leva miljövänligt. Vi kan bara bromsa klimatförändringen genom att vi alla samarbetar.

✓ Renare el och fjärrvärme

Gröna Tammerfors övergår till klimatnegativitet i sin el- och värmeproduktion. Målet förutsätter en allt renare elproduktion, nya metoder för värmeproduktion och värmelagring samt förnybara bränslen. Vid användningen av bioenergi iaktas hållbarhetskriterierna, som förordar användning enbart av hållbart producerade energikällor. Fjärrvärmenätet öppnas upp och görs till en plattform där nya metoder för värmeproduktion flexibelt kan inkorporeras.

✓ Smarta och energieffektiva fastigheter

Gröna Tammerfors är en föregångare på energieffektivitet. Stadens egna fastigheter är exempel på smart energiteknik, ökad egen energiproduktion och användning av förnybar energi. Fokus ligger särskilt på energiproduktion och energilagring som inte baserar sig på förbränning, till exempel sol- och vindkraft, geovärme och batteri- och värmelagring. Smarta energisammanslutningar främjas så att fastigheter producerar sin egen energi och kan överföra överlopsenergi till exempel inom kvarteret.

✓ Hållbar mobilitet

Gröna Tammerfors övergår till renare drivmedel, såsom el och biogas, i busstrafiken och stadens fordon. Det behövs också en övergång till hållbara trafikformer och minskat trafikarbete. Prissättningen av trafiken måste motsvara miljökonsekvenserna – forskning visar att det är ett effektivt sätt att styra folks val av färdssätt. För att säkerställa utsläppsmålen för trafiken och en fungerande stadskärna får kapaciteten för biltrafik i Tammerfors inte längre utökas. Genom att luckra upp parkeringsnormen ytterligare styrs kostnaderna till användarna – samtidigt ökas användningen av smart parkering och datumparkering genom styrning.

✓ Klimatsmart mat

Gröna Tammerfors gynnar närproducerad och ekologisk mat och minskar andelen animaliska livsmedel i skolor, daghem och stadens personalrestauranger. Man kan få veganska alternativ överallt. Återvinning och hållbar utveckling främjas vid läroanstalterna genom att matsvinn säljs och avfall sorteras grundligt. Stadens upphandlingskompetens stärks så att cirkulär ekonomi, energi- och materialeffektivitet, klimatneutralitet och bevarande av naturens mångfald blir en del av det dagliga arbetet inom staden och vid dess partnerföretag. På så sätt kan också den regionala ekonomin stärkas.

Bevarande av biologisk mångfald

✓ Grönområden bebyggs inte

Gröna Tammerfors planlägger ansvarsfullt. Grönstrukturen i innerstaden äventyras inte genom byggande i grönområden eller där det finns hotade naturtyper eller artförekomster. I besvärliga lägen kompenseras de ekologiska skadorna. Vid planering av markanvändningen beaktas bevarandet av ekosystemen genom kvantitativt och kvalitativt tillräcklig grön- och blåstruktur.

✓ Bevarande av biologisk mångfald

Gröna Tammerfors skyddar naturen och bidrar kraftfullt till att bromsa förlusten av biologisk mångfald. Staden har i egenskap av stor markägare en betydande roll för naturvårdsarbetet, eftersom lösningarna för att bevara den biologiska mångfalden ofta är lokala. I Tammerfors utarbetas ett handlingsprogram som täcker in alla sektorer för att förbättra den biologiska mångfalden och restaurera naturmiljöer. Naturvårdsprogrammet uppdateras i syfte att fördubbla naturskyddsområdena.

✓ Vildare stadsnatur

Gröna Tammerfors består av parker, gatuträd, grönskande gårdar och gröna tak. Parker, närliggande skogar och rekreationsområden är viktiga för den biologiska mångfalden, men de har också stor betydelse för människors hälsa och välbefinnande. En varierande och vildare stadsnatur med fritt flödande, rena vattendrag och grönskande bostadsområden är attraktionsfaktorer som måste vara tillgängliga för alla Tammerforsbor. En del av stadsnaturen får förbli i naturtillstånd så att den gynnar det artbestånd och de livsviktiga pollinatörer som lever mitt i staden. En del av de befintliga gräsmattorna i parkerna ersätts med ängar i naturtillstånd, och död ved får stå kvar i skogarna och på ängarna som habitat för utrotningshotade arter. Öppna områden sköts till exempel genom bete.

✓ Kontinuitetsskogsbruk

Gröna Tammerfors är en föregångare till exempel på att bevara skogarnas naturvärden och gynna hållbar rekreationsanvändning av dem. Utgångspunkten för skogsbruket är kontinuerlig beståndsvård utan kalhyggen, stärkta kolsänkor och förbättrad biologisk mångfald. Under mandatperioden främjas utvecklingen av området Kintulammi–Pukala till nationalpark, och ansökningsprocessen inleds – genom det här stärks också naturturismen mer allmänt i Teisko.

✓ **Rena sjöar och vattendrag**

Gröna Tammerfors sörjer för sina vatten och att de är rena. Sjöarna och vattendragen är Tammerfors pärlor, som erbjuder stadsborna rekreation och prakt under alla årstider. Fiskbeståndet skyddas genom att vandringshinder undanröjs för vandringsfiskar, fiskvägar skapas och strömmande vattendrag restaureras. Sjöarnas betydelse för turismen och därigenom för den regionala ekonomin uppmärksammas. Centret för insjönatur anläggs i anslutning till Särkänniemi. Tavase, projektet för konstgjort grundvatten, utgör ett hot mot miljön men medför också stor ekonomisk risk. I början av mandatperioden fattas nödvändiga beslut för att lägga ner Tavase. Fler vindskydd och rastplatser byggs på sjöarnas öar och stränder för att främja båt- och vandringsutflykter. En utvecklingsplan för insjöturism året runt utarbetas.

Gröna Tammerfors satsar på utbildning

Högklassig småbarnspedagogik och grundläggande utbildning nära hemmet

✓ **Högklassig småbarnspedagogik tryggas**

Gröna Tammerfors stöder möjligheterna till ett balanserat arbets- och familjeliv för småbarnsföräldrar genom att erbjuda högklassig småbarnspedagogik nära hemmet och låta syskon få plats på samma daghem. Tillräckliga personalresurser säkerställs och vid behov specialundervisning alltefter barnets behov. Personalen ges möjlighet att ge varje barn den uppmärksamhet det behöver på daghemmet. Tillräckligt många vuxna per barn förbättrar samtidigt personalens möjligheter att orka i arbetet och dagvårdens kvalitet. Övergången till tvåårig förskoleundervisning är en viktig metod för att förebygga uppkomsten av skillnader i lärandet och att jämna ut skolmognaden. Gröna Tammerfors stöder mångfald inom småbarnspedagogiken, bland annat genom servicesedlar.

✓ **Den grundläggande utbildningen ges i närskolor**

Gröna Tammerfors ser till att lågstadieelever har lagom kort skolväg och tryggar högklassig grundläggande utbildning överallt i Tammerfors. För elever inom nybörjarundervisningen finns det kvalitativ eftermiddagsverksamhet. Gruppstorlekarna

minskas i mån av möjlighet för att möta innehållet i den reviderade läroplanen, mer resurser sätts på specialundervisning och mängden undervisning ökas. Vid lärardimensioneringen beaktas antalet elever som behöver särskilt stöd eller har andra modersmål än finska. Den flexibla modellen för förskole- och nybörjarundervisning måste få sådana resurser att det finns faktiska möjligheter i skolvardagen att stödja elevernas individuella utveckling ända till slutet av andra klass.

✓ **Lärarnas arbetshälsa förbättras**

Gröna Tammerfors sörjer för arbetshälsan bland personalen på daghem och skolor. Lämpligt stora undervisningsgrupper gör det lättare att orka i arbetet, höjer kvaliteten på undervisningen och förbättrar lärandet. Skolorna måste tryggas bättre resurser för att ingripa i och förebygga mobbning, bland annat genom satsningar på stöd för elevernas välbefinnande och på fortbildning för lärarna. Lärarna ska ha möjlighet att fokusera på sitt kärnuppdrag, det vill säga att främja lärandet och stödja hemmens fostrande uppdrag.

✓ **Bra lärmiljöer utvecklas**

Gröna Tammerfors sörjer för bra lärmiljöer. Skolornas utrustning och tillgången till teknisk support måste göras enhetliga för alla skolor. Lärarna måste ges utbildning för pedagogisk användning av digitala undervisningsmetoder. Lokalerna sköts genom reparationer i rätt tid, noggrant underhåll och ordentlig övervakning. Eventuella problem i inomhusluften åtgärdas så snabbt som möjligt, och de objekt som väntat längst och är i sämst skick prioriteras för renovering.

Ungdomar ges stöd och får sina röster hörda

✓ **Alla ges samma möjligheter**

Gröna Tammerfors garanterar alla möjlighet till utbildning på andra stadiet oberoende av familjens ekonomiska situation och andra faktorer. Resurser måste säkerställas för närundervisning och högklassig, mångsidig undervisning. Genom att en eventuell arbets- och familjesituation vid sidan om studierna beaktas, stöds skolframgången.

✓ **Ingen ska hamna på efterkälken**

Gröna Tammerfors stöttar ungdomarna genom tjänster för psykisk och fysisk hälsa och genom gott samarbete mellan familjer, skolor och tredje sektorn. Mångsidiga och tillräckliga resurser säkerställs för såväl uppsökande ungdomsarbete och studiehandledning som skolkuratorer, psykologer och motsvarande uppgifter så att ingen

blir utanför. Insatser görs för att studiehandledningen inte ska underbygga stereotyper utan genom utbildning ge alla jämlika möjligheter. Även välfungerande kontakt till ungdomsmottagningen måste säkerställas för hela andra stadiet så att tillgången till mentalvårdstjänster tryggas. Att unga har möjlighet att ha avgiftsfria hobbyer ökar välbefinnandet och förebygger marginalisering.

✓ **Ungdomarnas åsikter hörs**

Gröna Tammerfors lyssnar till ungdomarnas egna åsikter såväl när det gäller ordnande av ungdomstjänsterna som åtgärder för att upprätthålla och utveckla utbildningen på andra stadiet. Resultaten på enkäter bland ungdomar och åsikter som framkommer i ungdomsfullmäktige beaktas i beslutsfattande som rör unga. Dessutom skapas utrymmen där ungdomar med låg tröskel kan påverka i skolan, staden eller landskapet.

✓ **Invandrare erbjuds språkstudier och praktikplatser**

Gröna Tammerfors tryggar invandrare tillräckliga resurser för språkstudier. Dessutom måste det finnas tillräckligt med praktikplatser för att avlägga examina. Tillräckliga integrationstjänster garanteras. Tammerfors bidrar dessutom till satsningar för att underlätta arbetskraftsinvandring i olika branscher.

Finlands mest studentvänliga stad

✓ **Antalet nybörjarplatser inom gymnasieutbildning höjs**

Gröna Tammerfors ökar målmedvetet antalet nybörjarplatser inom gymnasieutbildningen, så att så många unga Tammerforsbor som möjligt ges möjlighet att studera vid ett gymnasium i sin hemstad. Samtidigt måste gymnasieskolornas särskilda kvaliteter och attraktivitet uppmärksammas – i regel är det positivt att gymnasierna i Tammerfors är allmänt attraktiva. Samarbetet mellan gymnasieskolorna och Tammerfors universitet måste öka på alla områden. Satsningar görs även på internationalisering och specialisering vid gymnasierna. Tammerfors måste satsa på att en internationell gymnasieexamen ska kunna avläggas på engelska – det förbättrar Tammerfors attraktivitet som internationell stad.

✓ **Yrkesstudierna görs ännu attraktivare**

Gröna Tammerfors främjar yrkesinstitutet Tredus goda utveckling i fråga om studiernas dragkraft. Inom intressebevakningen måste man se till att de tilläggsresurser som fått för yrkesutbildningen blir permanenta och att de uppmärksammar det växande Tammerfors behov. Samarbetet med såväl näringslivet som det nya

sysselsättningsförsöket i Tammerfors måste intensifieras så att de framtida kompetensbehoven kan mötas. Utbildningsexporten, och samarbetet särskilt med social- och hälsovårdsföretag, stärks ytterligare.

✓ **Universitetet är en viktig partner för staden**

Staden och Tammerfors universitet bedriver långtgående samarbete där universitetets många röster hörs ingående inom stadens beslutsfattande. Högtstående utbildning, internationalitet och samarbete mellan studenter, personal och arbetsliv utgör ryggraden i högskoleutbildningen. Staden fungerar även som plattform för forskningssamarbete på olika områden och bidrar mångsidigt till Tammerfors universitets vetenskapliga arbete och innovationsverksamhet. Inom stadens egna utvecklingsprojekt utnyttjas universitetssamfundets mångsidiga kompetens.

✓ **Attraktiva studentcampus**

Gröna Tammerfors är Finlands mest studentvänliga stad. Genom samarbete utvecklas campusområdena till kreativa och trivsamma kompetenscentrum. Ett tillräckligt utbud av studentbostäder och sociala stödtjänster säkerställs i samarbete med studentorganisationerna. Sysselsättning för internationella studenter i Tammerfors stöds. Ett mångsidigt, fritt bildningsarbete tryggas.

Gröna Tammerfors sörjer för invånarnas välbefinnande

Förebyggande tjänster utvecklas

✓ **Hälsoskillnaderna minskas**

Gröna Tammerfors bär sitt ansvar för invånarnas hälsa och att främja den. Också efter att social- och hälsovårdsreformen genomförts måste kommunerna främja invånarnas hälsa och välbefinnande, bland annat genom att stödja mångsidiga hobbyer, vardagsmotion och gemenskap. Hälsoskillnaderna minskas genom att tillgången till tjänster förbättras och digitaliseringen utnyttjas. Alla måste oberoende av ålder, tillgångar eller bakgrund ha möjlighet att snabbt få vård. Basservice utan remiss eller onödiga dröjsmål innebär hjälp i ett tidigt skede, innan läget försvåras och behovet av specialiserad sjukvård ökar.

✓ Fattigdomen åtgärdas

Gröna Tammerfors bekämpar fattigdom i alla befolknings- och åldersgrupper. Många familjers ekonomiska situation har försämrats på grund av arbetslöshet, sjukdom eller andra motgångar, liksom även av covid-19-pandemin. Det är stadens uppgift att säkerställa tillräckliga hjälp- och stödtjänster med låg tröskel. Fattigdomen måste bekämpas nu, eftersom den ärvs från generation till generation. Fattigdom och hälsoproblem går ofta hand i hand. Gröna Tammerfors ser till att ingen skuldsätts på grund av klientavgifterna för hälsotjänster. Systemet med Aktiivipassi utvecklas för att understödja fysisk aktivitet och idrotts- och kulturtjänster för ekonomiskt utsatta stadsbor. Mathjälpsverksamheten stöds genom att matsvinn utnyttjas och att matdistribution och gemensamma måltider ordnas. Fattigdomsarbetsgruppens verksamhet säkerställs också under den kommande mandatperioden.

✓ Bostadslösheten utplånas

Gröna Tammerfors ordnar i samarbete med tredje sektorn bostäder till rimliga kostnader, mathjälp och missbrukar- och socialtjänster för utsatta stadsbor. I enlighet med principen bostad först utarbetas ett handlingsprogram för att utplåna bostadslösheten under nästa mandatperiod. Förekomsten av sociala problem på gatorna åtgärdas framför allt med fungerande tjänster. Organisations- och frivilligverksamhet kompletterar det offentliga servicenätet och är en viktig resurs och samarbetspartner, vars arbete stöds och uppskattas. Alla ska ha möjlighet att vila, tvätta sig och sköta sin hygien. Huoltus verksamhet utvecklas och tillgången till tjänster nära centrum säkerställs för bostadslösa invånare.

Fungerande basservice hjälper i tid

✓ Tjänster i tid med samservice

Gröna Tammerfors garanterar basservice för alla, oberoende av välstånd och boende. Social- och hälsovårdstjänster i rätt tid fås genom samservice med en enda kontaktpunkt, nära kommuninvånarna och tillgängligt via goda kollektivtrafikförbindelser. Servicekulturen utvecklas så att tjänster i så hög utsträckning som möjligt fås på vars och ens eget modersmål, teckenspråk och vid behoven även lätt språk. Också ny teknik används. De digitala tjänsterna utvecklas, men samtidigt säkerställs icke-digitala alternativ för att förbättra tillgängligheten för dem som inte kan utnyttja digitala tjänster.

✓ **Mångsidig familjeservice utvecklas**

Gröna Tammerfors sörjer för familjers och barns välbefinnande genom satsningar på mångsidiga familjetjänster och hemservice. Genom mobila tjänster görs det lättare att få bas- och närservice. Barns rätt till ett tryggt liv säkerställs genom att familjerna stöds med tillräcklig basservice och vid behov barnskydd. Tillräcklig fast anställd personal inom basservicen och barnskyddet säkerställs. Ungdomsarbetet är ett viktigt verktyg för att stötta ungdomar och erbjuda meningsfulla aktiviteter. Högklassigt ungdomsarbete är en del av Gröna Tammerfors grundläggande verksamhet för att åtgärda de ungas problem.

✓ **Mentalvårdstjänster måste gå att få snabbt**

Gröna Tammerfors sörjer för tillräckliga mentalvårdstjänster och att det går att få dem snabbt. Särskilt de ökande psykiska problemen bland unga vuxna måste åtgärdas i tid inom elev- och studenthälsovården. Tjänsterna för korttidsterapi måste utvecklas inom serviceutbudet och terapigarantin måste bli verklighet. Arbetsoförmåga och utmattningsämning bland invånare i arbetsför ålder förebyggs genom satsningar på mentalvårdstjänster med låg tröskel. Ensamhet och depression går ofta obemärkta bland den äldre befolkningen. Äldreservicen stärks med gerontologiskt socialt arbete och psykologtjänster. Öppna mötesplatser och kvartersklubbar möjliggörs eftersom de effektivt förebygger ensamhet bland äldre.

✓ **Personer med funktionsnedsättning ska kunna leva självständigt**

Gröna Tammerfors tryggar invånare med funktionsnedsättning och specialgrupper jämlika tjänster. En personlig assistent möjliggör självbestämmanderätten och självständigt liv för många med funktionsnedsättning. Delaktigheten i beslutsfattandet ökas, tillgängligheten förbättras och funktionsperspektivet beaktas inom stadens alla utvecklingsåtgärder. För att beakta de individuella behoven av färdtjänst säkerställs tillgängligheten i stadsmiljön och kollektivtrafiken, och fungerade färdtjänst fås i hela Tammerfors stad.

✓ **Äldre erbjuds ett tryggt liv och omsorg samt goda mobilitetstjänster**

Gröna Tammerfors möjliggör tryggt boende för äldre och tillräcklig omvårdnad till livets slut, alltefter de individuella och olika boendebehoven. Lämpliga och flexibla tjänster säkerställs för olika skeden i livet både för dem som bor hemma och vid stödboende.

Med tillräckliga resurser säkerställs att ingen tvingas gå utan det stöd de behöver. Resurserna för hemvården görs mångsidiga och nya sätt att komplettera tjänsterna utforskas. Möten ansikte mot ansikte får komplettera de digitala tjänsterna för dem som upplever det som ett bra och naturligt alternativ. De

digitala tjänsterna görs tillgängliga och går också att få icke-digitalt. Närståendevårdares rättigheter tillgodoses och de får stödtjänster. Alla närståendevårdare har rätt till fritid och kamratstödtjänster. Genom mer och mångsidigare Pali-servicetrafik främjas delaktigheten bland äldre och livssfären utvidgas på ett tryggt och tillgängligt sätt.

✓ **Mångprofessionella missbrukartjänster**

Gröna Tammerfors bygger upp missbrukarservicen mångprofessionellt och sektorsövergripande i samarbete med organisationer och församlingar. De som använder rusmedel och deras anhöriga har rätt att bemötas med respekt och till att deras liv ses som en helhet, så att deras delaktighet i samhället bekräftas. Förebyggande missbrukar- och mentalvårdstjänster med låg tröskel utvecklas. Invånarnas möjlighet till boenderehabilitering säkerställs.

✓ **Personalens välbefinnande värnas**

Gröna Tammerfors sörjer för medarbetarnas välbefinnande. Just nu är det särskilt coronapandemin som utmanar till åtgärder för att stadens anställda ska orka och deras arbetsförmåga upprätthållas i denna undantagssituation. Personalens välbefinnande stöds genom att tillräcklig resursallokering och åtgärder som stöder arbetsförmågan möjliggörs. Till stöd för utveckling av arbetshälsan används upplevelsedata som samlas in regelbundet bland de anställda.

Välbefinnande och delaktighet för alla

✓ **En stad av gemenskap och omsorg**

Gröna Tammerfors bygger upp välfärden genom gemenskap, immateriella tjänster och omsorg. Tammerfors är en hemstad som invånarna upplever som sin oavsett om de bott här i årtionden eller nyss flyttat hit. Att människor känner att de hör till och blir hörda är viktigt för allas välbefinnande.

✓ **Mångsidiga fritidsmöjligheter**

Gröna Tammerfors erbjuder mångsidiga möjligheter till fritidssysselsättning. Staden har i uppgift att sörja för områden för närrekreation, naturskogar och obebyggda stränder så att alla har möjlighet att röra sig i naturen. Idrottsföreningar stöds och förutsättningarna för idrott och motion förbättras särskilt för barn och unga. Varken kostnader eller tillgänglighet får vara oöverkomliga hinder för hobbyer. Samanvändning av stadens och andra aktörers lokaler måste stödjas.

✓ **Kulturen är till för alla**

Gröna Tammerfors främjar invånarnas välbefinnande genom jämlika möjligheter att njuta av konst och kultur. Detta kan förverkligas genom att kulturen integreras i stadsbilden, möjligheterna till rabatter och avgiftsbefrielse utvidgas och organisationer för frivillig kulturverksamhet stöds.

✓ **Nolltolerans för diskriminering**

Invånarna i Gröna Tammerfors är olika men alltid jämlika. I staden råder det absolut nolltolerans för rasism, trakasserier och alla former av diskriminering. Diskriminering identifieras och ingrips i. Stadens alla rum är trygga för alla. Invandrare måste kunna bygga upp sina liv som likvärdiga medlemmar av samhället. Staden intar en nyckelroll när det kommer till framgångsrik integrering av invandrare, något som staden dessutom måste få tillräckliga verktyg för.

✓ **Nya sätt att delta**

Gröna Tammerfors skapar möjligheter för invånarna att förverkliga sig själva och delta i stadsutvecklingen, till exempel genom medborgarbudgetar och invånarpaneler. Arbetet för hållbar utveckling förutsätter att såväl stadsborna som läroanstalter, företag och föreningar deltar. Generationsöverskridande gemenskap uppmuntras, och evenemang och projekt som främjar gemenskap stöds. Information som staden producerar ska vara fritt tillgänglig för medborgarna.

Gröna Tammerfors sörjer för sysselsättningen och ekonomin

Tammerfors attraktivitet ligger i bra arbetsplatser, kultur och internationalitet

✓ **Tammerfors är den bästa staden för företagande och arbete**

Gröna Tammerfors är en flexibel arbetsgivare och Finlands bästa stad för arbete såväl fysiskt på plats som hemifrån. I och med coronaläget har arbetsformerna omprövats. Många företag och andra arbetsgivare vill fungera alltmer flexibelt, vilket ger en trivsamt stad som Tammerfors nya möjligheter – kompetensbristen kommer

att vara den allra största utmaningen under 2020-talet. Samtidigt måste förhandlingar föras med staten om möjligheten att placera fler anställda i Tammerfors. I tjänsterna för företag stärks stadens kundorientering, och det pågående sysselsättningsförsöket i Tammerfors etableras som en permanent del av stadens verksamheten.

✓ **Kulturell dragkraft för ekonomin**

Gröna Tammerfors stärker stadens attraktivitet som evenemangsstad och som ett centrum för kreativa näringar. Den goda utvecklingen i fråga om att locka exempelvis filmproduktioner och kulturevenemang fortsätter. Utbildningen inom de kreativa näringarna och utvecklingen av branschen måste upprätthållas. Samtidigt måste de som jobbar och bedriver företag inom kultursektorn ha möjlighet att få arbetsrum och andra samarbetsformer, såsom ett brett campus som möjliggör kulturverksamhet. Detta sker också inom ramen för Tammerfors kulturhuvudstadsprojekt, som ska förverkligas i samarbete mellan hela kulturfältet.

✓ **Satsningar på nyskapande stadskultur**

De två konstmuseiprojekten i Tammerfors – utvidgningen av Tammerfors konstmuseum och tillbyggnaden till Sara Hildéns konstmuseum – måste bägge utföras så att västra centrumets ställning som internationellt kulturobjekt stärks. I området kring Hiedanranta ska evenemangsalokaler som stöder många olika typer av festivaler och spelningar byggas. En skejthall i olympisk klass behövs för att stödja den alltmer populära skejtkulturen i staden.

✓ **Internationalitet stärker Tammerfors**

Gröna Tammerfors lockar till sig nya internationella proffs för att bidra till Tammerfors historia. De måste ges möjlighet att rota sig, och tröskeln för att bli hemmastadd får inte göras för hög. Till exempel måste Tammerfors i fråga om företagande och utbildning inom all verksamhet vara redo att kommunicera och agera också på engelska, vid behov även på andra språk. Goda erfarenheter har fåtts av detta under coronatiden. Samtidigt måste vi stödja internationella företag i att etablera sig i Tammerfors – både genom näringspolitik och vidsynthet.

Hållbar ekonomi och gröna investeringar

✓ **Ny tillväxt med cirkulär ekonomi**

Gröna Tammerfors utvecklar miljöaffärsverksamhet till tillväxtområden för staden.

Cirkulära praxis måste göras till en given del av såväl infrastruktur som fastighetsbyggande. Hiedanranta görs till en föregångare på cirkulär ekonomi. Utvecklingen av Tarastenjärvi och Kolmenkulma som centrum för cirkulära företag lyfts upp centralt i näringslivsstrategin, liksom även främjande av smart och grönt energiföretagande.

✓ **Målet en balanserad ekonomi**

Gröna Tammerfors ekonomi hålls i balans genom att utgiftsökningen tyglas och en varierad inkomstutveckling säkerställs. Genom förtätning skapas en ekonomiskt hållbar stadsstruktur kring befintlig service och infrastruktur. Besparingar eftersträvas genom flexibla tjänster över serviceområdena i samarbete med privata sektorn och organisationer, liksom även med utökad användning av elektroniska tjänster. Inkomstutvecklingen tryggas i första hand genom sysselsättning och ett gynnsamt företagsklimat och därigenom en gedigen skattebas. Klientavgifterna hålls på en rimlig nivå. Ytterligare intäkter för markförsäljning och arrenden kan fås genom kompletteringsbyggande, särskilt intill spårtrafiken, och genom effektivare användning av stadens egna lokaler.

✓ **Hållbara investeringar**

Gröna Tammerfors möjliggör att staden växer hållbart, och investerar i såväl daghem och skolor som hållbar stadsstruktur och stadens attraktivitet. Samtidigt måste investeringar göras i hållbar trafik. De stadsstrukturer som utgår från biltrafiken kan inte längre utökas, och investeringar måste synas med tanke på såväl fördelarna och livscykelkostnaderna som klimat- och miljökonsekvenserna. Investeringar i stadens infrastruktur och service möjliggör dessutom en mångsidig och tillräcklig bostadsproduktion, som gör att boendekostnaderna hålls i styr.

✓ **Livskraft ur stadens bolag**

Gröna Tammerfors styr stadens bolag till att, utöver att se till stadens ekonomiska intressen, även förverkliga stadens strategiska mål, däribland särskilt en hållbar och klimatneutral stad. Vid behov kan företag som agerar på marknaden också avstås, om de inte behövs för uppnåendet av stadens strategiska mål.